

[Jes Schmidt.]

degørelse har desværre heller ikke været med til at løfte sløret for hemmeligheden.

Må jeg formulere det lidt skarpt, for at det bliver klart, hvad jeg vil sige – måske for tydeligt – har vi ikke her et eksempel på, at man fortæller nogle stater noget, hvad de forlængst ved, at man er velvillig stemt over for dem, og man er imod apartheid, og samtidig kaster sten ind i naboens vindue?

For mig at se hører det nemlig til sagens kerne, at vi her har med en sag at gøre, der berører det dansk-tyske naboskab, og det berører dermed også det parti, som jeg egentlig repræsenterer her i folketinget. Således har man for resten også opfattet den danske stemmeafgivning i den vesttyske offentlighed. Nu er der blevet sagt noget om Springerpressen. Jeg tror ikke, at Springerpressen er bedre eller dårligere end f. eks. Ekstra Bladet. Det er jo noget, som ingen regering kan hæfte for, hvad sådanne blade skriver. Man var imidlertid overrasket, man var fortørnet, og man var også bitter, ikke fordi Danmark som et EF-land stemte anderledes end andre EF-lande om Afrika – det sker jo ofte også fra anden side, at EF-landene stemmer forskelligt – men skuffelsen var så stor, fordi man voterede på den måde, til trods for at det atter og atter og indtil de sidste timer før afstemningen fra tysk side var blevet dementeret at der fandt et militært samarbejde med Sydafrika sted. Alle de påstande, som til dels også er fremsat her af hr. Knud Jespersen, er jo i alle detaljer blevet dementeret af forbundsregeringen i Bonn, og det er noget, som man selvfølgelig også godt ved her i København i udenrigsministeriet. Det er derfor helt naturligt, at man reagerer skuffet, når en nabo og en forbundsfælle går ind for ubeviste beskyldninger for brud på internationale aftaler.

Det behøver ikke at nævnes her, at Forbundsrepublikken Tyskland allerede i 1963 tilsluttede sig våbenembargoen mod Sydafrika, flere år inden tyskerne blev medlemmer af FN. Den siden da fra tid til anden og fra ganske bestemt side, også fra SIPRI-instituttet i Stockholm, fremsatte mistænkeliggørelse er jo på punkt og prikke blevet afsløret. Inden afstemningen i FN afviste den tyske ambassadør von Wechmar på ny alle disse påstande, som jo må antages at være baggrund for præambelens påstande.

Den opmærksomhed, som den danske stemmeafgivning i denne Afrikasag vakte, skyldes

ikke mindst, at Danmarks stilling og betydning inden for FN i de seneste år og i den sidste tid er vokset. Danmark er jo ikke noget stort land, men Danmark er et af de lande i FN, som har en bemærkelsesværdig stor anseelse. De nordiske lande betragter ikke uden grund Danmark som brohoved inden for EF og også som en tilforladelig informationskilde om det, der sker inden for det store europæiske fællesskab, og jeg synes, det er en positiv ting. På den anden side anser EF-landene ganske sikkert Danmark som en solid kontakt til Skandinavien og hele Norden og også f. eks. til Irland, som selv er EF-medlem. Det kan man og det bør man kun glæde sig over, men på den anden side forpligter en sådan ansvarsfuld stilling, i hvert fald således at man ikke går hen og giver naboen et stød under bæltet, når det ikke er absolut nødvendigt.

Forbundsrepublikken er jo ikke kun den eneste landfaste nabo, Danmark har, den er også trods fortidens ulykker og lange skygger en af de mest solide og hjælpsomme naboer, landet i dag har, og det er jo en nabo, som for resten hvad Afrika angår yder en ikke så ringe udviklingshjælp til den sydafrikanske republiks naboer. Det er dem, som er på tale i denne debat. I de sidste år har Vesttyskland bilateralt givet rundt regnet 100 mill. dollars i udviklingshjælp til de såkaldte frontstater rundt om Sydafrika. Dertil kommer de ikke ubetydelige bidrag til de multilaterale hjælpeforanstaltninger for de nævnte og andre afrikanske lande. Også dette lader denne afstemningsfejl fremtøne i et særligt lys.

At den tyske afstandtagen fra apartheidpolitikken er utvetydig, burde enhver vide. Der er måske ingen europæisk statsmand, der har udtrykt sig mere tydeligt netop om denne sag over for premierminister Vorster i anledning af hans Kissingersamtale i Tyskland end netop den tyske forbundskansler Helmut Schmidt. Også på denne baggrund er det sikkert at denne skuffelse er stor.

Det dansk-tyske naboskab, som på en eller anden måde hænger sammen med dette her, er efter min mening noget, som man bør pleje med en vis omhu. Jeg har tit udtalt, at der findes tysk-danske venskaber, men har samtidig tilføjet, at tanken om et tysk-dansk venskab i almindelighed hører til i illusionernes verden. Fortidens skygger og gammel mistro eksisterer stadig væk, og det vil tage mange år, inden de afløses af fastgroet tillid, men det gør absolut